

การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Developing a Guidelines of Educational Management for the Deaf Childhood for Deaf Schools in The Northeast

ณัฐชดา ชาวบ้านตาด¹, สังคม ภูมิพันธ์²
Natchuda Chaobantad¹, Sangkom Pumipuntu²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 44 คน และครูผู้สอน จำนวน 104 คน และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในโรงเรียนโสตศึกษา ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้น 10 คน และขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินแนวทางที่สร้างขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 62 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามสภาพปัญหามีค่าอำนาจจำแนก .57 - .80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีค่าอำนาจ

¹ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ M. Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education, Mahasarakham University

² Lecturer, Department of Technology and Communications Faculty of Education, Mahasarakham University

จำแนก .41 - .80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .98 แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง และแบบประเมินแนวทาง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 3.45$ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.48$ โดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 5 ด้านมาตรการส่งเสริม $\bar{X} = 4.55$ 2) แนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานมาตรการส่งเสริม

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการการศึกษา

Abstract

The aims of this research were to 1) to investigate the problems and the desirable conditions of educational management for early childhood children with hearing impairments at a school for the deaf in the Northeast and 2) to develop a guideline for educational management for early childhood children with hearing impairments at the school for the deaf in the Northeast. The study consisted of two phases: the first phase, investigating the problems and the desirable conditions of educational management for early childhood children with hearing impairments at the school for the deaf in the Northeast by using the problem and desirable condition questionnaire of educational management for early childhood children with hearing impairments at the school for the deaf in the Northeast. The 44 school administrators and the 104 teachers 3 school administrators and the 7 teachers the third phase, the developed the guideline was assessed by 5 experts. The tools used to collect data were the five-star rating scale questionnaire of 62 questions

on the problems and the desirable conditions of early childhood educational management, the discrimination 0.57 - 0.80 and the reliability 0.98, and Query adverse conditions of management of early childhood education. the discrimination 0.41 - 0.80 and the reliability 0.98, the structured interview and guideline assessment. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and percentage.

The findings indicated that the overall mean of investigation of the problems and the desirable conditions of educational management for early childhood children with hearing impairments at the school for the deaf in the Northeast was at a moderate level $\bar{X} = 3.45$ For the desirable conditions of educational management for early childhood children with hearing impairments at the school for the deaf in the Northeast, it was found that overall mean was at a high level $\bar{X} = 4.48$ The standard with highest mean was the fifth standard for promotion $\bar{X} = 4.55$ 2) The guideline for educational management for early childhood children with hearing impairments at the school for the deaf in the Northeast consisted of five standards; that is, the standard for quality of students, the standard for educational management, the standard for the creation of a learning society, the standard for identities of schools, and the standard for promotion and

Keywords : Development of education management practices.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ และคุณธรรม สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนล้วนพอเหมาะกันทุกๆ ด้านสังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้ และ

พัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้โดยตลอด การให้การศึกษานั้นคือการแนะนำ ส่งเสริม บุคคลให้มีความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ การคิดอ่าน การกระทำตาม วัตถุประสงค์โดยมีจุดมุ่งหมายในที่สุดให้สามารถนำเอาคุณสมบัติทั้งปวงที่มีในตัวออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่อกุลตน ก่อกุลผู้อื่นได้โดยสอดคล้อง ไม่ขัดแย้ง เบียดกัน เพื่อที่จะได้อยู่ร่วมกันเป็นสังคม

เป็นประเทศได้ เมื่อสมาชิกของสังคมได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพแล้ว สังคมและประเทศชาติรวมทั้งโลกก็จะได้รับการพัฒนาด้วย เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้าทุกด้าน คือ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ถ้าประเทศใดประชากรมีการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็จะมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มรายได้ต่อบุคคลให้สูงขึ้นต่อไปด้วย (กรมวิชาการ. 2550 : 1- 6) ในสังคมปัจจุบันความต้องการในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะภาวะทางเศรษฐกิจและสภาพทางสังคมซึ่งพ่อแม่จะต้องออกไปทำงานนอกบ้านทำให้พ่อแม่ต้องส่งลูกเข้าโรงเรียนอนุบาลหรือสถานรับเลี้ยงเด็กเร็วขึ้นกว่าเดิม การจัดการสถานรับเลี้ยงเด็กหรือโรงเรียนอนุบาลที่มีประสิทธิภาพจะช่วยในการแก้ปัญหาของสังคม และยังช่วยในการพัฒนาเด็กอย่างถูกต้องเหมาะสมอีกด้วย (เยาวพา เดชะคุปต์. 2546 : 13)

การศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย เริ่มต้นขึ้นเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2494 ที่หน่วยทดลองสอนเด็กหูหนวก โรงเรียนเทศบาลวัดโสมนัสวรวิหาร กรุงเทพมหานคร โดยมี ม.ร.ว.เสริมศรีเกษมศรี ผู้สำเร็จการศึกษาคนหูหนวกคนแรกของประเทศไทยจากวิทยาลัย Gallaudet ประเทศสหรัฐอเมริกา การสอนใช้วิธีการสอนพูด (Oral method)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 คุณหญิงกมลมา โกรฤกษ์ สำเร็จการศึกษาคนที่สอง จากวิทยาลัย Gallaudet ได้กลับมาประเทศไทยพร้อมกับนำภาษามือมาเผยแพร่และใช้สอนในโรงเรียนสอนคนหูหนวกดุสิต (ปัจจุบัน คือโรงเรียนเศรษฐเสถียร) และได้คิดประดิษฐ์อักษรสะกดนิ้วมือไทยขึ้น โดยดัดแปลงจากอักษรสะกดนิ้วมืออเมริกัน ตั้งแต่นั้นมาโรงเรียนสอนคนหูหนวกได้ใช้วิธีสอนแบบรวม (Combined Method) (จิตประภา ศรีอ่อน และคณะ. 2547 : 2) เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นนักเรียนกลุ่มหนึ่งที่มีสิทธิในการรับบริการในโรงเรียน ขณะนี้มีโรงเรียนสอนคนหูหนวก (โรงเรียนโสตศึกษา) จำนวน 20 แห่ง ใน 20 จังหวัด จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 5,159 คน ซึ่งเปิดสอนตั้งแต่อนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษา สำหรับคนหูหนวกอีก 2 แห่ง ได้แก่ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต และวิทยาลัยราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นเด็กที่สูญเสียการได้ยิน การรับฟังเสียงต่างๆ บกพร่องไม่ได้ยินเสียงเหมือนเด็กปกติ อาจจะเป็นเด็กหูตึงหรือเด็กหูหนวกก็ได้ ด้วยข้อจำกัดในการฟังเสียงและการพูดจึงทำให้ต้องมีวิธีการจัดการเรียนการสอน เฉพาะที่ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้มีทักษะในการเรียนรู้

การอ่านเขียน ภาษาไทยสำหรับเด็กกลุ่มนี้เพื่อให้สามารถนำทักษะทางภาษาไปใช้เรียนรู้และสื่อสารในชีวิตประจำวันกับบุคคลอื่น ๆ ในสังคมได้ (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. 2550 : 1)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้ปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการศึกษาปฐมวัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามสภาพปัญหาและสภาพที่พึงประสงค์สำหรับเด็กระดับปฐมวัย ประเภทบกพร่องทางการได้ยินทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการศึกษา 3) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และ 5) ด้านมาตรการส่งเสริม รวมทั้งการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยที่ดีที่สุด (Best Practices) ของโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย จากการประเมินของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในรอบที่ 3 ในระดับดีขึ้นไป ว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ

การศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนโสตศึกษาที่เปิดสอนระดับการศึกษาปฐมวัยได้นำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. ขั้นตอนการวิจัย

3. วิธีการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถามสภาพปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 ศึกษาเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแนวทางการสร้างแบบสอบถามของ บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 60) เป็นต้น

1.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 5 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานด้าน

สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มาตรฐานด้านการส่งเสริม

1.3 นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง เชิงเนื้อหา การใช้ภาษา ตรวจสอบคุณภาพและความถูกต้องเหมาะสมและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruent : IOC) บุญชม ศรีสะอาด (2543 : 61)

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

1.2 นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Rating Scale) เป็น มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ให้เลือกตอบและให้คะแนน (สมบัติ ท้ายเรือคำ. 2551 : 56-57)

1.3 วิเคราะห์ระดับ สภาพปัญหา สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน แล้วนำผลการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย เพื่อหาระดับปัญหา โดยอาศัยแนวทางของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 25-26)

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหา ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมาตรฐาน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษารองลงมาคือมาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานด้านการจัดการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม รองลงมาคือมาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐาน

ด้านการจัดการศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2) มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา 3) มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 4) มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และ 5) มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมโดยทั้ง 5 มาตรฐานนี้มีแนวทางและวิธีดำเนินการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัย ดังนี้

2.1 มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนางาน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการจัดโครงการ กิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

2.2 มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มีการจัดโครงการพัฒนาครูบุคลากรในโรงเรียนมีการจัดทำโครงการและกิจกรรมต่างๆ จัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ส่งเสริมครูในการบริหารจัดการชั้นเรียน มีการใช้เครื่องมือวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กตามสภาพจริง จัดสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการบริหารการจัดการศึกษา โดยจัด

โครงสร้างและระบบการบริหารคุณภาพ มีการส่งเสริม พัฒนาศักยภาพบุคลากร มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีระบบ กลไก การเสริมสร้างตระหนักรู้ และความเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.3 มาตรฐานด้านการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระหว่าง สถานศึกษา ชุมชน และองค์กรภาครัฐ และเอกชน ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เป้าหมายของการบริหารจัดการศึกษาพิเศษ มีการกำหนดวิธีการหรือ ขั้นตอนการดำเนินงาน จัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา การปรับปรุงและพัฒนา คุณภาพ การศึกษา และกิจการของ สถานศึกษา

2.4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ ของสถานศึกษา มีการจัดทำโครงการ กิจกรรมพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมาย ปรับจุดเน้นของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับ ปฐมวัย ที่แสดงความโดดเด่นของ สถานศึกษา จัดโครงการ กิจกรรม เพื่อ ส่งเสริม สนับสนุน ตามนโยบาย จัด โครงการ กิจกรรม ในแผนพัฒนาการ จัด การศึกษา ในแผนพัฒนาการจัด

การศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ของ สถานศึกษาที่เหมาะสมกับวัย มีการ ดำเนินการ ให้บรรลุ ตามเป้าหมาย โครงการ กิจกรรม กระบวนการ ดำเนินการและบริหารจัดการของ สถานศึกษา เพื่อให้คุณภาพการจัด การศึกษาของสถานศึกษาตามปรัชญา วิสัยทัศน์จุดเน้นของการศึกษาปฐมวัย เป็นไปตามตามเป้าหมาย กลยุทธ์ กิจกรรมหรือโครงการที่ส่งเสริม พัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน

2.5 มาตรฐานมาตรการ ส่งเสริม ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการจัด โครงการ กิจกรรม ในแผนพัฒนาการจัด การศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปีของ สถานศึกษา สถานศึกษามีการกำหนด มาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้น่าดู น่าอยู่ น่าเรียน ให้เหมาะสม มีสื่อ สาระกับ ผู้ปกครองเกี่ยวกับความก้าวหน้าและแนว ทิศทางการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก มีการ กำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและ พัฒนาแก้ไขปัญหา แนวทางการส่งเสริม พัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้นำ

ผลการวิจัยมาอภิปราย มีรายละเอียดดังนี้ การศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = -3.45$) ที่งานวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนโสตศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการบริหารจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างเต็มที่ ตลอดจนพัฒนาการทางบุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคม ของเด็กเพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ เด็กมีนิสัยขยัน แข็งแรง ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ประหยัด สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2523 : 6) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย สอดคล้องกับ นภเนตร ธรรมบวร (2546 : 87) นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยมากได้แก่ มาตรฐานที่ 4 ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.50$) ที่งานวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนโสตศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการพัฒนาสถานศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมายตาม

ปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดเน้นของการศึกษาปฐมวัย เช่น มีการจัดโครงการ กิจกรรมพัฒนาเด็กไม่เพียงพอ หรือมีผลการดำเนินงานที่ไม่บรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ เสาวนีย์ พูลลาภ (2555 : 132-136) การจัดโครงการ กิจกรรมพัฒนาเด็กให้มีการบูรณาการการเรียนรู้ สอดคล้อง กับ พรนภา อินแก้ว (2553 : 77 -80) และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 3.33$) ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนโสตศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จัดการเรียนการสอนแบบสองภาษา สอนภาษามือไทยเป็นภาษาแรก จนเด็กสามารถใช้ภาษามือไทยได้เป็นอย่างดี สอนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในรูปของภาษาเขียน โดยครูสองคน คือครูหูหนวกและครูที่มีการได้ยิน สอดคล้องกับรูปแบบการสอน ของ จิตประภา ศรีอ่อน (2547: อัดเสนา) การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ที่งานวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนโสตศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีจุดมุ่งหมายของการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริม พัฒนาการให้พร้อม และมีการวางรากฐานขั้นต้นให้แก่เด็กก่อนที่จะเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

สอดคล้องกับ แนวคิดของ พิมลมาลย์ พุ่มนิคม (2542 : 16) ซึ่งให้ความสำคัญของการส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านให้เด็กมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มาตรฐานที่ 5 ด้านมาตรฐานการส่งเสริม ($\bar{X} = 4.55$) ทั้งนี้เนื่องจาก ผลการดำเนินงานของโรงเรียน โส ต ศี ก ษา ใน ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ แต่ละสถานศึกษาได้กำหนด แนวทางพัฒนาเพื่อ ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม เช่น การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง สอดคล้องกับแนวคิด การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 14 -15) ที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสอดคล้องกับนภเนตร ธรรมบวร (2546 : 87) สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ตามแนวทางของ กรมวิชาการ (2546 : 5) สถานศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยแต่ละแห่งจึงพยายามจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และมุ่งเน้นที่การจัด

ประสบการณ์เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ในบริบทของโรงเรียน บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2548 การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนจะทำให้สถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด สำหรับมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.42$) ที่งานวิจัยออกมาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เด็กปฐมวัย ในโรงเรียนโสตศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ข้อยกจำกัดในการรับรู้ ด้วยประสาทสัมผัสและการรู้จักคิดเชิงรูปธรรมไปสู่ความเข้าใจในการใช้สัญลักษณ์ และการคิดเป็นนามธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542 : 23) เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีความรู้เกี่ยวกับศัพท์ในวงจำกัด ปัญหาทางภาษาของเด็กคล้ายคลึงกับปัญหาในการพูด ยิ่งสูญเสียการได้ยินมากเท่าใด ยิ่งมี ปัญหา ทางภาษามากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเกยูร วงศ์ก้อม (2548 : 30-32) ซึ่งสอดคล้องกับ Jackson, G.B. (1980 : 89) สภาพการสูญเสียการได้ยินมีผลต่อความสามารถในการเข้าใจภาษา ทั้งการพูด การ ฟัง การอ่าน การเขียน

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียน โส ต ศี ก ษา ใน ภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 มาตรฐาน ได้แก่

2.1 มาตรฐานด้านคุณภาพ ผู้เรียน สถานศึกษาได้ดำเนินการ ประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบร่วมกัน เพื่อจัดทำแผนการพัฒนากิจการ การศึกษาและขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาแล้ว ประกาศใช้แผนพัฒนาการจัดการศึกษา และนำแผนการพัฒนาแนวทางการ บริหารจัดการศึกษาไปใช้ โดยมีการ ประเมินแผนการพัฒนาแนวทางการ บริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ระหว่าง การใช้ เพื่อนำมาปรับปรุงแผนการพัฒนา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาระดับ ปฐมวัยมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนแล้ว นำไปใช้จริงและนำผลการดำเนินงานมา พัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง แสดงให้ เห็นว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียน โสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านผู้เรียนได้ดำเนินงานตามแผนการ ปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) ตามแนวทางวงจรมะมิ่ง (Demming Circle) ซึ่งประกอบด้วย P : การวางแผน D : การปฏิบัติ C : การตรวจสอบ ประเมินผล A : การปรับปรุงพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประพันธ์ ผาสุขยัต (2547 : 48) และสอดคล้องกับ

แนวคิดของ วันทนา เมืองจันทร์และ เต็มจิต จันทคา (2548 : 12)

2.2 มาตรฐานด้านการจัด การศึกษา เพื่อการจัดทำแผนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมให้ ครูได้มีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่ เหมาะสม และการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการ ใฝ่รู้ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับวัย ความถนัด ความสนใจ และสัมพันธ์กับวิถีชีวิตตามธรรมชาติของ ผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล โดยผสมผสานความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน และมีการใช้ เครื่องมือวัด ประเมินพัฒนาการของเด็ก ตามสภาพจริง แสดงให้เห็นว่า การ พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการจัด การศึกษาได้ดำเนินงานตามแนวคิดการ บริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความ สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 14 -15) และสอดคล้องกับ แนวคิดของนภเนตร ธรรมบวร (2546 : 87) และสอดคล้องกับ Glass, G.V. and others (1981 : 126-128)

2.3 มาตรฐานด้านการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้ ที่มีการกำหนด วิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่

ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการปรับตัวให้เข้ากับสังคม มีทักษะทางปัญญาและพัฒนาการในทุกด้าน ที่เหมาะสมกับช่วงวัย และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและสุขนิสัยที่ดี กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วประสานสัมพันธ์กัน มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มีคุณธรรมจริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ชื่นชม และแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกายช่วยเหลือตัวเองได้เหมาะสมกับวัย วัฒนธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย พัฒนาและส่งเสริมกิริยาท่าทางที่ดีในการเรียนรู้ สร้าง ค้นพบและแก้ปัญหา หมั่นฝึกฝนทักษะการรับรู้จากสิ่งแวดล้อมต่างๆ ทั้งการค้นคว้าสำรวจ สังเกต ฟัง สัมผัส ทดลอง และการเสาะแสวงหา ฝึกให้เด็กเป็นคนกล้าแสดงออก สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ดี อย่างเป็นธรรมชาติ มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและกิจการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2547 : 5) และสอดคล้องกับ Seefiedt & Barbour (1994 : 175-176)

2.4 มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ที่โดดเด่นของสถานศึกษาที่สถานศึกษาต้องการให้เกิดสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมโครงการในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมเด็กให้เป็นจุดเด่นหรือโดดเด่นของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาปฏิบัติจนได้รับการยอมรับจากบุคคล ทั้งในระดับชุมชนและในวงกว้าง โดยมีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนการดำเนินงานสร้างส่งเสริมช่วยเหลือสนับสนุนให้มีกระบวนการที่เกื้อหนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน พ่อแม่ ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดการเรียนรู้โดยผ่านสื่อเทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ องค์ความรู้ต่าง ๆ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ มีระบบการจัดการความรู้ มีการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลสะท้อนเป็นคุณ

ลักษณะเฉพาะของผู้เรียนและส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน การจัดการความรู้เป็นเรื่องสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้ รวมทั้งแปลงความรู้ของคนไป เป็นความรู้ขององค์กร การจะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นั้น จะต้องมิตักษะใน 5 ด้าน ได้แก่

- (1) การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ
- (2) การทดลองศึกษาหาแนวทางใหม่ๆ
- (3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีต
- (4) การเรียนรู้จากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศของคนอื่น
- (5) การถ่ายทอดความรู้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กร

แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียน โส ต ศี ก ษา ใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับ บุญดี บุญญาภิจ และคณะ (2547 : 26)

2.5 มาตรฐานมาตรการส่งเสริม ผู้บริหาร ครู บุคลากร ชุมชน และองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการ กิจกรรม ในแผนพัฒนาการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา และมีการกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนา มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้น่าดู น่าอยู่น่าเรียน ให้เหมาะสม มีสื่อการสารกับ ผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียนและความก้าวหน้า ของเด็ก เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปกครองมีส่วนร่วมในการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน ประชุมผู้ปกครองเพื่อแจ้งนโยบายและการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนเพื่อโรงเรียนให้ข้อมูลของนักเรียนเพื่อประโยชน์แก่การพัฒนา นักเรียน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้ปกครองจะให้ข้อมูลเสนอแนะแก่ครูในการตรวจผลงานของนักเรียน การจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อรับรู้ผลการเรียนของนักเรียน โดยการแจ้งการประชุมล่วงหน้า การเยี่ยมบ้านผู้ปกครอง ผู้ปกครองจะสอบถามพฤติกรรมของนักเรียน และการรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ครู ผู้ปกครองมีการเสนอแนะกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนและแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ร่วมกัน แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับปฐมวัยของโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านมาตรการส่งเสริมมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำราญ ชูช่วยสุวรรณ (2552 : 62 - 65) ซึ่งเป็นความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางศรัลลักษณ์ ศรีษะนาราช (2552 : 77 – 86) จากนั้นให้โรงเรียนกำหนดมาตรการที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขปัญหา เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *การนำหลักสูตรไปใช้*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2547). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์.
- เกยูร วงศ์ก้อม. (2548). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ .โปรแกรม วิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- จิตรประภา ศรีอ่อน. (2547). *รายงานการประเมินผลโครงการห้องเรียนสาธิตการสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวกในโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐม*. นครปฐม : ฝ่ายวิจัย วิทยาลัยราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรงค์ลักษณ์ ศรีษะนาราช. (2552). *สภาพจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลศรีวัฒนาวิทยา อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว*. วิทยานิพนธ์. (การบริหารการศึกษา) : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2546). *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , กรุงเทพฯ.
- บุญตี บุญญากิจ และคณะ. (2547). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : บริษัทจิรวัดน์ เอ็กซ์เพรส จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2557). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ ผาสุขยัต. (2547). *การจัดการความรู้ฉบับมือใหม่หัดขับ*. กรุงเทพฯ : ไยใหม่.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *เด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : แว่นแก้ว.
- พรนภา อินแก้ว. (2553). *การดำเนินงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พิมลมาลย์ พุ่มนิคม. (2542). *สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร : ศึกษาเฉพาะกลุ่มเจ้าพระยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2546). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำราญ ชูช่วยสุรณ. (2552). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยต้นแบบในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เสาวนีย์ พูลลาภ. (2555). *การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. ปรินญา ค.ม. (การบริหารการศึกษา) : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- Glass, G.V. and others. (1981). *Meta – analytic Procedures for Social Research*. U.S.A : SagePublication Beverly Hills.
- Jackson, G.B. (1980). "Method for Integrative Reviews," *Review of Education Research*. 50(3) : 438 – 460 ; July.
- Seefeldt,C. and Berdour,N. (1994). *Early Childhood education : Anintroduction*. 3rd New York : Merrill.